

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:65

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Karl Johans skola i Örebro

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Pysslingens Förskolor och Skolor AB
Sveavägen 64, 5tr
111 34 Stockholm

2005-10-20
1 (2)
Dnr 54-2004:3326

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Karl Johans skola i Örebro

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Karl Johans skola i Örebro. Inspektionen aviserades i brev den 22 december 2004 och besök i verksamheten gjordes den 1 och 2 februari 2005. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Karl Johans skola övergripande är av god kvalitet och ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan.

Skolverket bedömer att den fristående grundskolan Karl Johans skola alltjämt uppfyller kraven för godkännande och skolan har därmed fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

- åtgärder behöver vidtas för att öka elevers möjlighet till inflytande, delaktighet och ansvarstagande,

2005-10-20

2 (2)

Dnr 54-2004:3326

- åtgärder behöver vidtas för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning,
- tillgången till datorer och användningen av dessa i undervisningen behöver förbättras,
- det pedagogiska ledarskapet kan tydliggöras och kvalitetsarbetet där skolans verksamhet följs upp och utvärderas behöver förbättras.

Uppföljning

I rapporten framförs påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

Återkallande

Det tillstånd Skolverket fattade beslut om den 2 december 1999 avser årskurserna 1-9. Då någon undervisning aldrig startats i årskurserna 1-3 och inte heller planeras återkallas den delen av tillståndet med stöd av 9 kap. 12 § skollagen.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Andreas Bergh
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråden Per Grundtman och Claes-Göran Aggebo samt enhetschefen Kerstin Hultgren deltagit.

Kopia till

Örebro kommun
Enligt sändlista

Bilagor

Rapport
Överklagandehänvisning

Utbildningsinspektion i Karl Johans skola

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatserna.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Karl Johans skola

Skolverket sände den 22 december 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Karl Johans skola har bestått av undervisningsråden Andreas Bergh och Inger Nyberg Gummesson. Besök i Karl Johans skola genomfördes den 1 och 2 februari 2005.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Karl Johans skola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Karl Johans skola i Örebro genomfördes formella intervjuer med skolledning, personal, elever och föräldrar. Lektioner i olika årskurser och ämnen besöktes. Inspektörerna deltog vid en morgonsamling och träffade även elevrådets styrelse.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Karl Johans skola	Antal barn/elever
Grundskola 4-9	380

Skolverket godkände den 2 december 1999 ansökan från Pysslingen Förskolor och Skolor AB (organisationsnummer 556035-4309) om godkännande av och rätt till bidrag till en fristående grundskola i Örebro kommun. Godkännandet avser årskurserna 1-9 från och med läsåret 2000/01. Skolverket medgav vidare att skolan får anordna prövning och utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Verksamheten följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) samt de nationella kursplanerna.

Skolverket har tidigare genomfört en tillsyn Karl Johans skola. I beslutet den 30 november 2001 konstaterade Skolverket att Karl Johans skola allttjämt uppfyller villkoren för godkännande.

Karl Johans skola rymmer tre paralleller av vardera årskurserna 4-9. Tillståndet för årskurserna 1-3 har aldrig utnyttjats och planeras inte heller att göras i framtiden, enligt rektorn. Mot denna bakgrund återkallar Skolverket tillståndet för årskurserna 1-3 i och med beslutet för denna inspektion.

Karl Johans skola har en musikprofil där målet har formulerats som att eleverna skall få en bred musikalisk grund, antingen för fortsatt amatörmusicerande eller för högre musikstudier. Elever som är intresserade av att söka till skolan informeras om att ett val till Karl Johans skola innebär att tiden för skolans och elevens val används till musik.

Flertalet av skolans elever kommer från Örebro men många åker också från andra kommuner i Örebro län. Majoriteten är flickor och det är få elever som har invandrarbakgrund. Som ett led i att få fler elever med invandrarbakgrund görs en särskild satsning genom uppträdande i ett urval skolor i invandrartäta områden. Informationsbroschyren från år 2004 är skriven på de sex vanligaste invandrarspråken.

Skolledningen består förutom rektor av två biträdande rektorer. Samtliga har förutom skolledaransvar också egen undervisning. Den pedagogiska personalen och eleverna arbetar i tre arbetslag; Mozart, Schubert och Bach. Därtill finns ett resursarbetslag, kallat Beethoven.

Skolans lokaler, som hyrs av Örebro kommun, byggdes på 1960-talet och användes ursprungligen till en gymnasieskola.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Samtliga intervjuade lyfter fram den goda stämning och entusiasm som finns på skolan. Särskilt positivt menar många är att skolans musikinriktning också för med sig många andra kvaliteter, exempelvis en social träning, en "vi-känsla" och en ambition att alla skall få utvecklas utifrån sina individuella förutsättningar. Upplevelsen är också att skolan erbjuder en trygg miljö där mobbning eller annan kränkande behandling aktivt förebyggs.

Inspektörernas intryck av den sociala miljön stämmer väl överens med det som de intervjuade lyfter fram. Detta konstaterande säger därmed något om hur väl skolan lyckats att uppnå ett gott resultat i dessa avseenden. Däremot konstaterar inspektörerna att egna uppföljningar där man systematiskt tar reda på hur väl skolan lyckats med sitt arbete kring, demokrati, värdegrund, normer och värden saknas.

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, framgår att den enskilda skolans tydlighet i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Som ett led i detta har skolan utvecklat lokala konkretiseringar av de nationella kursplanerna men enligt lärarna är dessa i behov av revidering. Eleverna uppger att de flesta lärare, på ett eller annat sätt, tar upp de nationella kursplanerna och betygskriterierna till diskussion. Det finns generellt sett en strävan att låta undervisningen utgå från dessa, vilket även framgår av lärarintervjuerna. Exempelvis framhåller lärarna som arbetar med de yngre eleverna vikten av att muntligt konkretisera kursplanernas skrivna text till elevernas nivå.

Enligt Skolverkets statistik är det genomsnittliga meritvärdet 243 för de elever som slutade på Karl Johans skola våren 2004. Motsvarande siffra för kommun-

gruppen är 197,7 och för riket 206,9. Även andelen behöriga till nationella program på gymnasieskolan är högre än för kommungruppen och riket i övrigt. 94,2 procent av Karl Johans elever nådde målen i samtliga ämnen medan endast 71,7 och 75,9 gjorde detta inom kommungruppen respektive riket. För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten har Skolverket utvecklat ett analysverktyg, SALS (se www.skolverket.se). I denna används en statistisk modell för att jämföra skolors faktiska betygsresultat med ett modellberäknat värde som tar hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor. Enligt SALS framstår värdena för Karl Johans skola fortfarande som goda men mer nyanserade än vid jämförelsen med kommungruppen och riket i övrigt. År 2001 var det 5 procentenheter färre elever som i praktiken nådde målen än enligt det modellberäknade värdet. Åren därefter visar statistiken att det var 7 procentenheter (2002), 4 procentenheter (2003) och 4 procentenheter (2004) fler som nådde målen än enligt det modellberäknade värdet.

När det gäller elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i de nationella kursplanerna visar skolans egen statistik från läsåret 2003/04 att det var sex elever i årskurs 5 som inte nådde målen i antingen matematik, svenska eller engelska. Motsvarande statistik för årskurs 9 visar att en till två elever inte nådde målen. Då skolan inte kunnat visa någon resultatredovisning för övriga ämnen, varken för årskurs 5 eller årskurs 9, framhålls vikten av att skolan systematiskt följer upp resultaten i samtliga ämnen. Vid inspektionstillfället hade inte heller någon analys av resultaten från de nationella proven i förhållande till betygen genomförts. Detta har dock genomförts efter att inspektörerna påpekat vikten av att detta görs som ett led i att säkerställa en likvärdig betygssättning.

Vidare har skolan ett ansvar för att följa upp, inte bara de kvantitativt mätbara målen utan även de mer kvalitativa som anges i styrdokumentet. Dessa omfattar bland annat lusten att lära, tillit till den egna förmågan, förmåga att arbeta självständigt och tillsammans med andra, att använda ett rikt och nyanserat språk, att lyssna, diskutera och argumentera etc. Inspektörerna vill framhålla att inspektionen inte har visat något som talar för att skolans arbete brister i dessa avseenden. En förbättrad uppföljning och utvärdering i dessa avseenden bör dock öka förutsättningarna att nå en god måluppfyllelse samtidigt som detta medvetandegörande kan ligga till grund för utveckling av arbetssätt och metoder.

Sammanfattningsvis, det intryck som inspektörerna får utifrån intervjuer, observationer och de dokument som studerats ger en bild av att Karl Johans skola uppnår ett gott resultat. Samtidigt bygger denna slutsats på ett tunt underlag då det finns få uppföljningar eller utvärderingar där skolan på ett systematiskt sätt tagit reda på måluppfyllelsen. Att förbättra uppföljningen och utvärderingen av styrdokumentens olika områden är därmed ett angeläget utvecklingsområde för att på detta sätt kunna säkerställa att eleverna får en god utbildning.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Av skolans hemsida framgår att ”skolan uppskattar och uppmuntrar olika uttryck för elevengagemang. Det kan gälla elevråd, elevkamratstödjare, idrottsförening, skoltidning, olika intressegrupper etc.”. Vid inspektionen har det också framkommit att det finns flera olika forum för inflytande; klassråd, elevråd, matråd, Skol-IF och föräldraråd. Ett konkret exempel på hur elevengagemang uppmuntras är att det finns ett gitarrum som alltid är öppet för de elever som önskar nyttja det.

Skolans elevråd träffas 30 minuter varannan vecka. Tanken är att klasserna där- emellan skall genomföra klassråd. Enligt intervjuerna försvåras dock elevrådets arbete, dels eftersom alla representanter inte alltid kommer till mötena, dels eftersom alla klasser inte förberett genom att ha klassråd. En del elever glöm- mer bort att komma och det går inte heller att skriva kallelse via e-post efter- som skolan inte har ett fungerande datanät. De frågor som elevrådet diskuterar är uteslutande av praktisk karaktär och handlar exempelvis om mat, duschdra- perier och klockor. Elevrådet har dock framfört önskemål att få vara med tidi- gare i processen runt olika frågor som exempelvis friluftsdagar och konserter. På klassrådsnivå menar eleverna att diskussionen främst handlar om saker inom klassens ram. Även om det går att föra saker vidare till elevrådet kan inte ele- verna påminna sig att någon förändring har initierats på detta sätt.

Samtliga elever som inspektörerna talat med betonar att det råder en god stäm- ning på skolan. Ändå menar de att det finns frågor där eleverna med fördel skulle kunna göras delaktiga vilket i förlängningen sannolikt skulle leda till en ännu bättre skola. Ett konkret exempel handlar om att lärare förhåller sig olika till att eleverna har mössor på sig inomhus. Det finns också andra områden, av mer innehållslig karaktär, som eleverna har synpunkter på och som de gärna skulle vilja diskutera. Ett sådant handlar om likvärdighet, betygssättning och bedömning (se nedan).

I Karl Johans skola finns vidare en föräldraförening, som bygger på frivilligt medlemskap. Styrelsen består av representanter för varje årskurs. Föreningen ser sin roll som ett socialt nätverk som syftar till att främja relationen mellan föräldrar och skola. Beslut kan fattas och genomföras kring olika aktiviteter som stöttar skolan. Däremot har funktionen hittills inte handlat om att diskute- ra skolverksamheten som sådan. Konkret har föräldraföreningen ordnat före- läsningar samt hjälpt till vid niornas avslutningsfest och i samband med konser- ter.

Inspektörerna konstaterar att det på Karl Johans skola finns olika forum som syftar till att möjliggöra inflytande och delaktighet för elever och föräldrar. Be- dömningen är, framför allt när det gäller de forum som finns för elever, att des- sa i högre grad kan utvecklas och tas tillvara som positiva krafter för att utveck- la skolans verksamhet. Även när det gäller föräldrars inflytande kan det vara fruktbart att föra en diskussion kring vad detta närmare skulle kunna innebära (se vidare i kapitlet *Tillgång till utbildning och omsorg*).

Skolans arbete för att förebygga mobbning och kränkande behandling fungerar, enligt intervjuerna, väl. Detta är också den bedömning inspektörerna gör. Det förebyggande arbetet innebär exempelvis att skolan på olika sätt arbetar med

frågor om attityder och värderingar. De intervjuade föräldrarna lyfter också fram lägerdagar och föreläsningar som exempel på det förebyggande arbetet. Om något ändå skulle inträffa så går eleverna i första hand till klassföreståndaren eller skolsköterskan. Föräldrarna uppger att de känner sig trygga i att skolan skulle agera om något händer. Skolan har också ett program mot mobbning och annan kränkande behandling där det framgår hur det förebyggande arbetet går till och vilka åtgärder som skall vidtas om något ändå inträffar. På skolan finns ett elevskyddsombud.

Karl Johans skola har en egen skolsköterska på heltid som finns på en plats centralt i skolan. Som en del i det hälsoförebyggande arbetet har eleverna i någon klass en "motionsbok". I andra klasser har det tidigare förekommit olika aktiviteter. Ett annat initiativ är att bilda Skol-IF som ansvarar för att arrangera bordtennisturneringar. Diskussioner förs också om flera möjligheter, exempelvis att låta eleverna disponera idrottshallen på rasttid. Inspektörerna konstaterar att olika aktiviteter genomförs för att främja daglig fysisk aktivitet men att detta kan utvecklas till att omfatta alla elever.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Karl Johans skola håller god kvalitet i arbetet med att främja en god miljö, förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan. Utifrån det val skolan gjort att organisera olika råd bedömer inspektörerna att dessa kan utvecklas och bättre tas tillvara som konstruktiva delar i skolans arbete.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Av personalintervjuerna har det framkommit att det finns en hög ambition att utveckla undervisningen. Samtidigt som man menar att mycket redan fungerar bra finns det också annat som kan förbättras. Exempel på behov som lyfts fram av personalen handlar om att utveckla ämnesövergripande arbetssätt som en strävan efter helhetssyn samt att utveckla utvecklingssamtalen och arbetet med betygssättning.

Något som enligt intervjuerna försvårar utvecklingen av en sådan undervisning man skulle önska är att grupperna är stora. Även om viljan finns att individualisera undervisningen är det svårt att hinna se alla elever och tillmötesgå de olika behoven. I något ämne har man efter elevönskemål delat klassen i två grupper som läraren alternerar mellan två dagar i veckan för att den tredje dagen undervisa båda grupperna gemensamt. Eleverna befarar dock, trots att läraren förbeträtt uppgifter åt eleverna samt att de får stöd av en elevassistent, att de inte lär sig lika mycket på detta sätt. Inspektörerna framhåller vikten av att en diskussion förs kring vilka ekonomiska, praktiska och pedagogiska ställningstaganden som legat till grund för skolans val av arbetssätt och arbetsformer. Då en fristående skola skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå motsvarar de som ges i det offentliga skolväsendet vill inspektörerna också uppmärksamma huvudmannen på den definition som ges av undervisningstid i grundskoleförordningen. Där anges det att undervisningstid är ett arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under lärares ledning.

Trots att eleverna informeras om mål och betygskriterier och trots att de till viss del kan påverka sitt arbetes uppläggning tycker de att det kan vara svårt att ta ansvar för att göra ett bra arbete. Ett skäl är att den respons de får från lärarna

innan betygssättning kommer så sent att det är svårt att hinna göra något mer. Ett annat skäl är att vissa lärare, i de omdömen som ges tidigare under läsåret, ger "luddiga" kommentarer som "jobba på". Eleverna framhåller dock att många lärare är tydliga och att det då är betydligt lättare att förhålla sig till sin egen utveckling. Elevernas upplevelse är också att orättvisor har förkommit i samband med betygssättning och att det är avhängigt vilken lärare man har vilket betyg man får. Eleverna känner dock till att det finns en del lärare som samses mellan för en diskussion kring bedömning och betygssättning.

Att diskussioner förs mellan vissa lärare kring bedömning och betygssättning är något som inspektörerna har konstaterat. Däremot finns det i princip inget annat arbete för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning, varken genom analyser av resultat från nationella prov och betygsresultat eller ett gemensamt arbete kring bedömningsfrågor internt eller externt. Detta är, enligt inspektörerna, ett mycket viktigt område att utveckla.

Samtidigt som således arbetet runt betygssättning behöver utvecklas bör det också framhållas att ett arbete för att kontinuerligt och långsiktigt synliggöra elevernas lärande redan har påbörjats. Ett led i detta är arbetet med loggböcker och ett annat är en strävan att vara tydligare kring den enskilde elevens utveckling på utvecklingssamtalet. Det senare innebär att samtalet förbereds genom att ett dokument som innehåller kursmålen, plats för elevens självvärdering och lärarens samt föräldrarnas kommentarer delas ut i förväg. Inspektörerna bedömer att detta arbete borde kunna ge förutsättningar för ett ökat elevinflytande förutsatt att det också kopplas till en möjlighet för eleverna att påverka undervisningens innehåll och utformning.

Föräldrarna tycker att den återkoppling som de får i första hand sker genom utvecklingssamtalen men också nationella prov och läxor lyfts fram som värdefulla informationskällor. I någon klass har det också förekommit att kursplaner och läroplan på en mer allmän nivå har diskuterats på föräldramöte. För övrigt är föräldrarna nöjda med den information de får från skolan. Veckobreven från lärarna uppskattas och även de som kontinuerligt kommer från skolledningen. Upplevelsen är allmänt att skolan bjuder in föräldrarna till delaktighet och att det finns en vilja att ha dialog. Inspektörerna konstaterar att det är positivt att föräldrarna lyfter fram att skolan signalerar en öppenhet men bedömer att möjligheten till delaktighet över själva verksamheten skulle kunna utvecklas, bland annat genom att kvalitetsredovisningen blev ett dokument där också föräldrarna involverades (se vidare kapitlet *Styrning, ledning och kvalitetsarbete*). Detta borde vara relevant för Karl Johans skola då ett av målen i kvalitetsredovisningen handlar om att öka föräldrars delaktighet inom olika intresseområden.

Om en elev behöver stöd, utöver det som kan ges inom arbetslagets ram, förs frågan vidare till resursarbetslaget Beethoven. Resursarbetslaget består av en arbetslagansvarig, lärarrepresentanter från samtliga arbetslag samt fyra elevassistenter. Beethoven träffas varje vecka, varannan gång i stora gruppen, varannan gång indelat i resurslärare och elevassistenter. Förutom diskussion kring verksamhetsnära frågor förs också diskussioner kring olika pedagogiska frågor, vårterminen 2005 diskuteras olika pedagogiska dilemman. Genom att på detta sätt pendla mellan det mer konkreta och det övergripande är strävan att utveckla det egna förhållningssättet. På sikt är förhoppningen att även övriga arbetslag, ge-

nom kompetensutvecklingsinsatser, skall få omfattas av detta arbete. Enligt arbetslaget Beethoven har alla elever som har rätt till ett åtgärdsprogram ett sådant. Ansvar för upprättande ligger på klassföreståndaren. Elever och föräldrar deltar vid utarbetandet av programmet. För att tillgodose övriga behov lyfts tillgången till skolsköterska och kurator fram som viktiga tillgångar. På grund av kostnaden är det däremot mer sällan som psykolog anlitas. Tidigare har sjukhusundervisning och andra former av särskild undervisning förekommit. På skolan finns elever med funktionshinder. Elevvårdskonferens genomförs under rektors ledning. Utifrån den information som inspektörerna haft tillgång till görs sammantaget bedömningen att arbetet med att ge elever stöd håller god kvalitet.

Ansvar för studie- och yrkesorientering ligger på den av skolans biträdande rektorer som är utbildad till och tidigare har arbetat som studie- och yrkesvägledare. Arbetet inför gymnasievalet, som för övrigt eleverna är mycket nöjda med, har bland annat omfattat öppet hus samt klassvis information och enskild vägledning. Lärarnas delaktighet i studie- och yrkesorienteringsarbetet sker främst genom att den praktiska arbetslivsorienteringen bearbetas på lektionerna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten på Karl Johans skola håller hög kvalitet. För att utveckla verksamheten bör dock åtgärder vidtas för att öka elevers möjlighet till inflytande och ansvarstagande samt för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Pysslingen AB erbjuder Karl Johans skola stöd kring administration och ekonomi men också runt frågor som handlar om pedagogik och kvalitetsarbete. Stödet i det pedagogiska arbetet ges framför allt genom en pedagogisk rådgivare som vartannat år roterar mellan koncernens olika skolor. Även viss kompetensutveckling erbjuds via koncernen. Vartannat år genomförs ett stort pedagogiskt forum då de olika skolorna visar upp saker de arbetar med.

Rektorn är lärarutbildad och deltar från och med hösten 2005 i den statliga rektorsutbildningen. Skolledningen genomgår det ledarskapsprogram som erbjuds via Pysslingen AB. Karl Johans skola ingår också i ett nätverk med andra Pysslingensskolor som ligger utanför Stockholm. Genom detta ges kollegialt stöd, exempelvis kring utvärdering, kvalitetsarbete och ekonomi men även kring praktiska frågor.

Enligt kvalitetsredovisningen ansvarar rektorn för externa kontakter, personal, anställningar, löner och fastigheter. De två biträdande rektorerna ansvarar för ekonomi, schema och tjänstefördelning respektive elevvård, språkval, modersmål, betygshantering, skolhälsovård samt studie- och yrkesvägledning. När det gäller den pedagogiska ledningen är det framför allt frågor om föräldradelaktighet som rektorn driver. Vidare har personalen uppmuntrats att auskultera hos varandra och den pedagogiska rådgivaren fungerar som ett stöd också mot arbetslagen. Personalen upplever det också som positivt att det finns en enighet kring de formuleringar som finns i verksamhetsplanen och kvalitetsredovisningen men menar att det för övrigt är svårt att se vilka de prioriterade pedagogiska frågorna är.

Inspektörerna konstaterar att det är positivt att den intervjuade personalen upplever en delaktighet kring det kvalitetsarbete som görs. Detta torde därmed vara en god grund för att såväl utveckla tydligheten i det pedagogiska ledarskapet som i den systematiska uppföljningen och utvärderingen av de mål som formulerats. Inspektörerna bedömer också att det finns en stor medvetenhet om de utvecklingsbehov som tidigare påpekats, som att analysera resultaten från de nationella proven i förhållande till betygsresultaten samt att utveckla samarbetet med andra skolor för diskussioner kring en likvärdig och rättvis betygssättning.

Rutinerna för kvalitetsarbetet, så som det hittills har fungerat, har inneburit att kvalitetsredovisningen för varje avsnitt innehåller rubrikerna mål, metod, resultat och analys. Emellanåt förekommer också inslag av det som skulle kunna beskrivas som åtgärder men detta är inte konsekvent. Enligt skolledningen har de rutiner som hittills legat till grund för skolans kvalitetsarbete inneburit att åtgärderna formulerats i verksamhetsplanen. Då kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts behöver kommande kvalitetsredovisningar utvecklas på denna punkt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det pedagogiska ledarskapet kan tydliggöras samt att samt att kvalitetsarbetet där skolans verksamhet följs upp och utvärderas behöver förbättras.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Karl Johans skola är öppen för alla sökande men ett krav för antagning är att intagningsprovet som innebär rytmtester och solosång godkänns. Om två sökande, varav den ena har syskon, bedöms som likvärdiga lämnas syskonförtur. Därefter tillämpas närhet till skolan och lottning i nämnd ordning. Varje år antas 87 elever till årskurs 4.

Utbildningen vid Karl Johans skola är avgiftsfri. Tidigare har förekommit att olika avgifter tagits ut i samband med friluftsdagar även om kostnadsfria alternativ alltid funnits. Rutinerna har dock ändrats så att endast kostnadsfria alternativ erbjuds. I slutet av årskurs 9 genomförs en resa till Berlin och Prag. Enligt skolledningen täcks merparten av kostnaden av de pengar som skolan får in via olika musikframträdanden. I de fall det är aktuellt att föräldrar betalar en kompletterande summa så handlar det om att täcka kostnader för extra måltider.

Vid inspektionstillfället genomfördes inte undervisning i hem- och konsumentkunskap i årskurs 5, vilket innebar att målen i de nationella kursplanerna inte kunde uppnås. Detta har dock åtgärdats från och med höstterminen 2005.

Som tidigare framkommit finns inget elevens val eftersom tiden för detta används till musik. Timplanen har inte förändrats sedan skolan fick sitt godkännande. Språkval erbjuds i engelska, franska, spanska och tyska. Ansvar för att bevaka behov av modersmålsundervisning ligger på resursarbetslaget och undervisning köps vid behov in av Örebro kommun. Vid inspektionstillfället fanns det inga elever som läste svenska som andraspråk. Rutinerna innebär dock att detta vid behov anordnas med utgångspunkt från det överlämnande som görs när Karl Johans skola tar emot elever från den tidigare skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna på Karl Johans skola erbjuds undervisning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna.

6. Resurser

Resursfördelningen från Örebro kommun till Karl Johans skola, liksom till övriga fristående skolor, var vid inspektionstillfället föremål för översyn. Ett nytt bidragssystem tas i bruk från och med den 1 januari 2006.

Den interna resursfördelningen på Karl Johans skola innebär att basresurserna fördelas lika till de tre arbetslagen och att ytterligare behov täcks av resursarbetslaget Beethoven. Skolledningen framhåller att resursarbetslagets arbete kännetecknas av stor flexibilitet och att deras arbete kontinuerligt utvärderas. En fråga med koppling till resurser som lyfts fram av flera av de intervjuade handlar, som tidigare nämnts, om att klasserna är stora. Skolledningen framhåller att klasstorlek är en fråga som diskuterats och att man gjort bedömningen att undervisningen håller en god kvalitet trots de stora klasserna. Inspektörerna gör ingen annan bedömning men framhåller samtidigt vikten av att denna fråga beaktas när systemet för uppföljning och utvärdering utvecklas.

Av den personalförteckning som lämnats till Skolverket i samband med inspektionen framgår att i princip samtliga anställda har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. Registerutdrag finns på all personal. Någon kompetensutvecklingsplan finns inte men kommer enligt skolledningen att skrivas under läsåret 2005/06. Den fortbildning som planeras för detta läsar är på temat "Det goda samtalet".

Allmänt gäller att det på Karl Johans skola är en låg tillgång till datorer. I ett rum finns 6-7 datorer som sällan används, bland annat eftersom salen är låst men också för att dessa, enligt eleverna, inte fungerar. Det finns dock några bärbara datorer som går att boka hos resursarbetslaget. I klassrummen finns inga datorer, förutom något enstaka undantag som i lokalen för hem- och konsumentkunskap. Inte heller personalen har i någon större utsträckning tillgång till datorer. Skolledningen är medveten om att tillgången till datorer behöver förbättras och uppger att detta är ett område som skall prioriteras. Redan inför höstterminen 2005 kommer viss nyinförskaffning att göras.

Även när det gäller övrig tillgång till material, litteratur etc. så är detta enligt skolledningen något som behöver utvecklas då Karl Johans skola fortfarande är i ett uppbyggnadsskede.

Lokalerna hyrs av Örebro kommun. Eleverna flyttar sig mellan de olika våningarna via trappa eller hiss. I lokalerna finns sedan tidigare utrustning för idrott och hälsa, slöjd och laborationer i naturorienterade ämnen. Karl Johans skola har dessutom gjort en egen satsning på salar för hem- och konsumentkunskap och byggt upp ett eget bibliotek.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Karl Johans skola har god tillgång till personal med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Tillgången till datorer och användningen av dessa i undervisningen behöver förbättras.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Karl Johans skola övergripande är av god kvalitet. På skolan finns det överlag en positiv stämning och vilja att utveckla verksamheten. Arbetet med att ge elever stöd och för att förhindra kränkningar är exempel på att verksamheten fungerar väl. Det är också positivt att personalen upplever att de varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen.

För att utveckla en redan bra verksamhet så att den blir ännu bättre bör dock olika åtgärder vidtas.

- Åtgärder behöver vidtas för att öka elevers möjlighet till inflytande, delaktighet och ansvarstagande.
- Åtgärder behöver vidtas för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygsättning.
- Tillgången till datorer och användningen av dessa i undervisningen bör förbättras.
- Det pedagogiska ledarskapet kan tydliggöras och kvalitetsarbetet där skolans verksamhet följs upp och utvärderas behöver förbättras.

Datum

Ort

2005-10-20

Linköping

Andreas Bergh

Inger Nyberg Gummesson